

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Balla Vilmos

Cím: Régi pesti kávéházak

Forrás: Pesti Hírlap

Bn
(Hely)

1926. 3. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1926"

Személy

Székesfővárosi hazinyomda 1926

Régi pesti kávéházak.

A hiénák.

A hiénák, már mint a licitációs ragadozók — úgy látszik — a déli éghajlatot kedvelik és ezért télvíz idején, de a meleg évszakban is a „Miramare”-ban tartózkodtak, ami kávéház volt az Andrássy-úton, tehát korántsem mutatkozott olyan napsugaras derűs helynek, mint a sziklára épült, sokteraszos Miramare, a Habsburgok csodás tuszkulánuma, a kék Adria partján, Trieszt szomszédságában. (Miksa és Sarolta, a tragikus végű mexikói császári pár e kastélya most olasz királyi rezidencia.)

Napilapokat vagy folyóiratokat nem igen tartottak e helyiségben, ám a Budapesti Közlöny az egész országban sehová sem járt olyan nagy példányszámban, mint ide. A hivatalos lapban azonban nem a rendeleteket és kinevezéseket, hanem a „magánhirdetések” apróbetűs szövegét böngészték az összes vendégek, akiknek igazán szamaritanus foglalkozásuk volt: sorra látogatták a szenvedőket. Gondoskodásuk ugyanis kiterjedt minden végrehajtást szenvedőre, mivelhogy hivatásos „venni szándékozók” voltak. Nem akadt olyan jelentéktelen ingó- vagy ingatlan, amely iránt komoly szándékkal nem viseltettek volna.

Az alperesek.

Sűrűn megjelentek itt az alperesek táborából a soron lévők, vagyis azok, akiknél másnap a bíróság le- és felülfoglalt lakásberendezések, dísztárgyak és „egyebek” hivatalból eladattak volna. Hiába tette közzé a budapesti központi járásbíróság — hivatkozással az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-ára — az árverést, ha azt már előzően a Miramare tüneményes berkeiben elintézték. Az adósok tudták, hogy Sinko Adorján királyi bírósági végrehajtó rideg iktatószámokkal ellátott, könyörtelen végzése ellen fölfolyamodni lehet, — nem ugyan az idézett t.-c. rendelkezései értelmében a felső fórumhoz, hanem — a nemeskeblű, a résztvevő szívű filantropusokhoz, akik belátták, hogy ha a kielégítési végrehajtás során elviszik a zongorát, a ház urnóje ő nagysága még csak

rendes zsurt sem tarthat. A gáláns férfiak ezért nem tudtak ellentállni a megszorult férj ama kérésének, hogy a lakáson másnap végbemenendő hivatalos eljárás alkalmával tartásuk szem előtt, hogy igérni könnyű, de szót tartani nehéz. Ne igérjenek hát se legtöbbet, se becsáron alulit, ne lássák el magukat „készpénz-fizetéssel” — amit a hirdetmény megkövetel —, sőt a kitűzött időre mellőzzék becses látogatójukat. Ne akadályozzák meg azt, hogy egy melegen érző „rokon” alkalmi áron formailag magához ne váltsa a pianinót, amit aztán „szivességből” ott hagyott a kegyetlen uzsorások áldozatainak a lakásán. Ilyen és hasonló ügyek rendezése céljából ebéd után mindig fölkereste néhány előkelő idegen a kávéházat, ahol hajlottak a jó szóra és a bíróság szigorú rendszabályait lehetőleg enyhítették. Itt egész délután mást sem csináltak, mint enyhítettek. Nagyon enyhe volt e helyiség klímája, talán azért keresték el Miramarénak.

A licitáció.

Persze nem minden fél, akinek végrehajtásban volt része, adta le emígyen a névjegyét a kávéházban. Találkozott olyan adós is, aki nem akadályozta meg az igazságszolgáltatás szabad lefolyását. Ilyen esetben az árverezők országos ligájában előre megtartották a licitáció főpróbáját, kiosztották egymás közt a szerepeket: elsősorban az árverező hősét, aztán a némán státistáló népét. Meg volt állapítva, hogy ki és milyen „gunyáron” fogja megszerezni a márványkeblű kredencet a hozzávaló „kihuzható” ebédloasztallal és préselt bőri székekkel. Sokszor pedig nem az adós, hanem a hitelező reflektált a hiénák közreműködésére, arra,

hogy licitálják föl az árakat, nehogy egy strohman tulajdonon jusson a holmikhoz.

A tisztelt céh mindenre „kapható” volt: úgy az árak fölverésére, mint azok leverésére, sőt arra is, hogy a hatósági aktust — ha erre szükség volt — erőszakkal megakadályozzák, például verekedés színlelésével. Így aztán délutánonként különböző forrásokból mindig előbugyogott némi készpénz, amit a helyszínen nyomban elosztogattak egymás között. Előfordult, hogy egy ezektől az üzemelettől teljesen távol álló véletlenül betévedt idegennek az osztogatás bevéber szintén jutott némi „báresz.”

A történelmi hűség kedvéért megemlítjük, hogy ezek az üzelmek még abban az időben kezdődtek, a mikor Korvin-kávéház volt a helyiség neve. Aztán változott a név, változtak a princik és manapság rendes po'gári kávéház, a Miramare.

Záróra után.

A központi vásárcsarnokkal szemben levő Nádor szálló kávéházban — a tisztelt „árusítók” miatt — már hajnalban „nyitottak” Anikor aztán a város többi kávéházaiból a záróra miatt kitéssékelték a vendégeket, sok uri társaság, persze hölgyek is, ideözönlöttek, hogy a lumpolást folytathassák. A kávézó kofák szomszédságában frakkos urak és estélyi ruhás hölgyek pezsgöztek.

Balla Vilmos.